ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ — 200-річчя НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА 100-річчя АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ — БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA

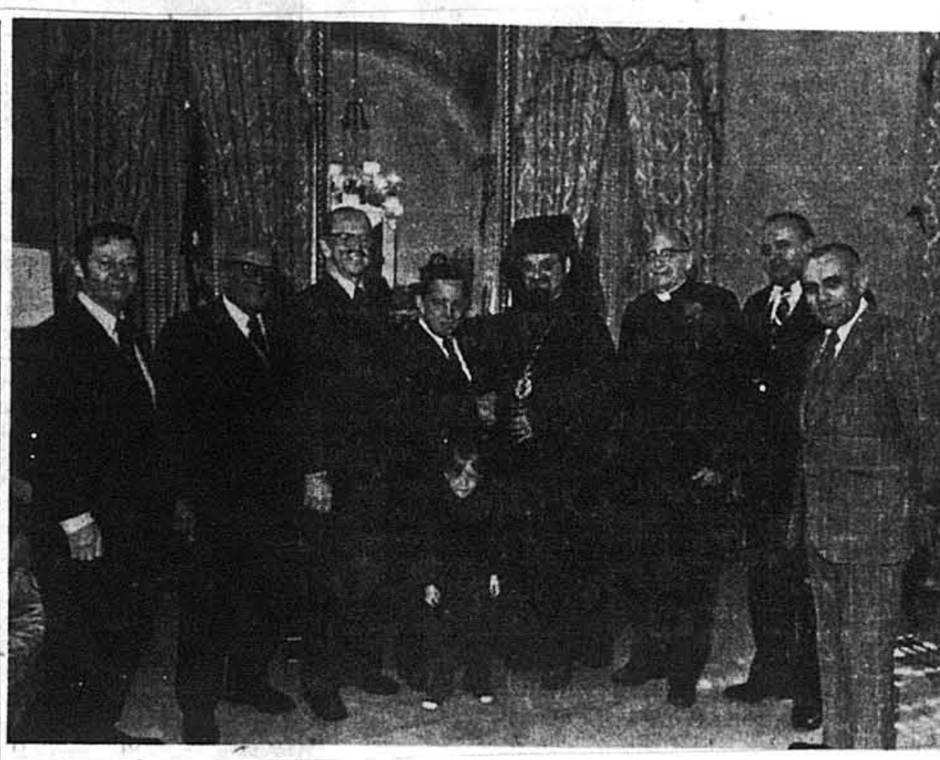
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 25. TWO SECTIONS (SECTION 1) ЦЕНТІВ 25 CENTS ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СУБОТА, 7-го ЛЮТОГО (FEBRUARY) 1976 No. 25. VOL. LXXXIII.

КОНГРЕС ЗСА ВІДЗНАЧИВ РОКОВИНИ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ МОЛИТВОЮ ТА ЗАЯВАМИ ЗАКОНОДАВЦІВ

Вашінгтон. — Як у минулому, так і цього року Конгрес З'єднаних Стейтів Америки відзначив роковини проголошення державної незалежности і суверенности Української Народної Республіки 22-го січня 1918-го року окремою молитвою в Палаті Репрезентантів та відповідними заявами поодиноких законодавців. Молитву в намірені українського народу провів на початку нарад Палати Репрезентантів 29-го січня Преосвященніший Владика Константин, єпископ Української Православної Церкви в ЗСА з Чікаґо, а окремі заяви з цієї нагоди склали в тому дні конґресмени Флад, МекКолістер, Вайдер, Біяджі, Вейлен, Волш та конґресменка Петтіс. Численні інші законодавці склали відповідні заяви з нагоди роковин Української Незалежности під час нарад Палати Репрезентантів та Сенату в інших днях. Під час молитви Владики Константина були приявні в Палаті репрезентанти УККА та місцевої громади, що їх видно на фотознімці побіч. Побіч поданий також повний текст молитви Владики Константина в англійському оригіналі (подана фотокопія з Конґресового Протоколу з того дня) та в українському перекладі.

РОКОВИНИ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ В КОНГРЕСІ ЗСА. На фото (зліва): Анатоль Білецький, президент УККА проф. д-р Лев Добрянський, конґресмен Деніел Флад, спікер Палати Репрезентантів Карл Алберт, малий Теодор Білецький, Преосвященніший Владика Константин, капелян Палати Репрезентантів всч. о. д-р Едвард Лач, інж. Ол. Нелахівський та кореспондент „Голосу Америки" д-р Віктор Кулій.

House of Representatives

THURSDAY, JANUARY 29, 1976

The House met at 12 o'clock noon.

Right Reverend Constantine, Bishop of Chicago, Ukrainian Orthodox Church of the U.S.A., Chicago, Ill., offered the following prayer:

Almighty God, we thank Thee for Thy manifold blessings upon our Nation. Commemorating the birth of America's freedom we implore of Thee, guide us in wisdom, sanctify us through Thy strength that we, a light to all nations, might dedicate ourselves to the spirit of "76" which, through divine providence, is the cradle of liberty. In this light remove not from our sight the darkness known to captive nations under communism.

We beseech Thy great mercy for Ukraine and her people which, 58 years ago, experienced restoration of independence as the Ukrainian National Republic, only to have her liberty usurped within 3 years by Red Russian tyranny. We beseech Thee, O Giver of Life and Liberty, terminate the enslavement of Ukraine that Ukrainians might realize freedom.

Bless our President, leaders, Congress, and all Americans with Thy illumination so that, with one mind and spirit, we might always seek freedom for all nations through the word of Thy truth. Amen.

Палата зустрілася о годині 12-ій вполудне.

Преосвященніший Константин, Єпископ Чікаґа, Українська Православна Церква в ЗСА, Чікаґо, Ілл., провів наступну молитву:

Всемогучий Боже, ми дякуємо Тобі за Твої обильні ласки для нашої Нації. Згадуючи народження Американської волі, ми благаємо Тебе, веди нас в розумі, освячуй нас Твоєю силою, щоб ми, світло всіх націй, могли присвятити себе духові „76", який, завдяки Божому провидінню, є колискою волі. В тому світлі не усунь з нашого зору темряви, що її зазнають поневолені нації під комунізмом.

Ми благаємо Твого великого милосердя для України та її народу, яка 58 років тому зазнала приверненння незалежности як Українська Народна Республіка, але її волю протягом трьох років узурпувала червоноросійська тиранія. Ми благаємо Тебе, о Подателю Життя і Волі, припини поневолення України, щоб українці могли здобути волю.

Благослови нашого Президента, провідників, Конгрес та всіх американців Твоїм освітленням так, щоб ми, єдині духом і умом, могли завжди змагати до волі всіх націй словом Твоєї істини. Амінь.

ВІДБУВСЯ СПІЛЬНИЙ УКРАЇНСЬКО-ЖИДІВСЬКИЙ ВЕЧІР В ОБОРОНІ ЧОРНОВОЛА І ПЕНСОНА

Ню Йорк (Микола Галів). — На вступі належить підкреслити і наголосити, що текст спільного самвидавного твору Пенсона і Чорновола під назвою „Будні Мордовських таборів" послужив до створення окремого Комітету та спільного виступу українців і жидів в обороні Пенсона і Чорновола, а заразом всіх політичних в'язнів в СССР. Добре, що ідею, яка народилась там, підхоплено тут; вона може принести бажані плоди, якщо ми будемо в дусі щирости й приязні вести нашу спільну працю. Вечір, що відбувся заходами Комітету оборони совєтських політичних в'язнів і Лонґайлендського Комітету для совєтських жидів у неділю, 1 лютого 1976 р., у Божниці „Бет-ел" Ґрейт Нек, присвячений обороні політичних в'язнів, а зокрема Борисові Пенсонові і Вячеславові Чорноволові, є добрим почином на шляху співпраці українців із жидами у спільних цілях.

Перед офіційною частиною вечора від години 7-ої до 8-ої був відкритий буфет, де гості мали нагоду і можливість випити склянку вина, чашку кави, чи чаю і закусити солодким. Рівночасно можна було оглянути виставку картин Бориса Пенсона, познайомитись з різними людьми та поговорити. Коротко перед відкриттям, голова Комітету для совєтських жидів, симпатична пані Айнез Вайсмен, привітала присутніх і на вступі підкреслила: „Ми зійшлись тут, люди різних культур, різних традицій, різного етнічного походження і різних політичних та ідеологічних поглядів для одної спільної мети — стати в обороні політичних в'язнів Бориса Пенсона і Вячеслава Чорновола". Вона привітала присутні особистості: директора „Радіо Свобода", представника „Амнесті Інтернешенел" євангелицького священика, промовців й інших. Серед українців вітала й представила Романа Купчинського від Комітету оборони совєтських політичних в'язнів. Марію Проскуренко, Л. Гуцалюка, д-ра Мирослава Прокопа і Камілію Смородську.

В короткому виступі голова „Радіо Свобода" сказав: Історія Літвінова, Плюща, Пенсона, Чорновола й інших є новим додатком до великої історії Архіпеляг ҐУЛаґ Солженіцина. Ми повинні дати знати політичним в'язням, що хтось про них пам'ятає і турбується за їх долю. Запевняю вас, все, що будете робити для

(Закінчення на стор. 3-ій)

ФРАНЦУЗЬКА КОМПАРТІЯ ПРЯМУЄ ДО НАЦІОНАЛ-КОМУНІЗМУ; ПОЗНАЧУЄТЬСЯ ВПЛИВ ПЛЮЩА

Париж. — У четвер, 5-го лютого, тобто в другий день 22-го Конґресу французької комуністичної партії, всебільше делеґатів схвалювали пропозицію формально виключити із партійної доктрини принцип „диктатури пролетаріяту" та підтримували становище, що компартія повинна старатися прийти до влади тільки демократичними методами, тобто шляхом вільних виборів. Таким чином, французька компартія, друга по італійській найбільша компартія в Західній Европі, згідно з твердженням коментаторів, прямує до націонал-комунізму, або як це окреслив лідер тієї партії Жорж Марше до „комунізму під французьким прапором".

Досі французька компартія мала підтримку майже виключно індустріяльних робітників, але нова політика партії має на меті здобути прихильників серед всіх прошарків суспільства. Ще одним засобом здобуття цих прихильників є те, що французькі комуністи, подібно як італійські, наголошують, що вони незалежні від будь-яких зовнішніх впливів, зокрема з боку Москви. Наприклад, на відкриттю цього конґресу, який триватиме 5 днів, Жорж Марше у середу, 4-го лютого, заатакував Совєтський Союз за „несправедливі та неоправдані" репресії проти своїх громадян, заявив, що французькі комуністи не можуть погодитися із „репресивними методами, які порушують свободу думки, слова чи творчости", і рівнож сказав, називаючи СССР поіменно, що французька компартія не може погодитися на те, щоб „комуністичні ідеали, ціллю яких є щастя людини і за які ми закликаємо робітників боротися, були заплямлені". Західні коментатори твердять, що ця атака Марше на Совєтський Союз була до великої міри викликана пресконференцією українського математика-дисидента Леоніда Плюща, яка відбулася в Парижі у вівторок, 3-го лютого, тобто день перед початком конґресу, і на якій Плющ описав знущання над політичними в'язнями та іншими пацієнтами совєтських закладів для умовохворих, вживаючи при цьому того самого окреслення про „заплямлення комуністичних ідеалів".

Деякі французькі не-комуністи твердять, що сучасна „лібералізація" французької

(Закінчення на стор. 3-ій)

Нове англомовне видання про боротьбу за національні та людські права в СССР

Ню Йорк. — Комітет оборони совєтських політичних в'язнів інформує, що у видавництві цього Комітету появилася 72 стор. брошура, п.н. „У совєтських в'язницях: документи боротьби за людські та національні права в СССР".

Англомовна брошура пропонована читачам з надією, що вона посилить акції в обороні тих людей, які протиставляться безправ'ю совєтських властей. Передмову до брошури написав Андрій Григоренко, син ген. Петра Григоренка. В склад брошури входять: Заява українських політичних в'язнів, лист Вячеслава Чорновола до Н. В Подгорного, уривок із споминів Данила Шумука, заява балтійських, українських та кавказьких політв'язнів до Ради національностей, Верховної ради СССР, профілі політичних в'язнів Миколи Бондара, Юрія Шухевича, Якова Сусленського, Михайла Осадчого та інших. Поміщено також список понад 750 політичних в'язнів з даними про рік арешту, вирок, та місце ув'язнення. Надруковано ряд фотографій українських політичних в'язнів, між ними досі недрукована фотографія Данила Шумука, та поміщено бібліографію англомовних видань про дисент. Найцікавіші документи в брошурі це опис Владимірської тюрми, уривки інтерв'ю з політичними в'язнями пермського конц табору та листи Бориса Пенсона, у яких описана доля українських в'язнів Сергія Бабича, Зоряна Попадюка та Івана Сокульського.

Комітет оборони совєтських політичних в'язнів видав також новий англомовний памфлет про українського журналіста В. Чорновола, у якому поміщено лист Чорновола до през. Форда, короткий біографічний очерк, та уривки з писань В. Чорновола.

Брошура „У совєтських в'язницях" коштує 2.00 дол. Ціна памфлета про В. Чорновола 1.00 дол. за 10 примірників. Проситься замовляти обидва нові видання на адресу:

Committee for the Defense of Soviet Political Prisoners
P.O. Box 142, Cooper Station, NYC, N.Y., 10003.

„Публікуй і пропадай"

Як відомо, в американських університетах і коледжах існує прислів'я: „Публікуй, або пропадай!", що віддзеркалює загальне зобов'язання науковців публікувати їхні наукові праці, на зміст яких ніхто поза самим автором не може мати будь-якого впливу. Цілком протилежне діється в Совєтському Союзі. Якщо автор опублікував би свою працю, зміст якої не подобався б комуністичним верховодам, той напевно пропаде в концентраку, в'язниці чи в закладі для умовохворих. Власне ця тема: „В СССР — публікуй і пропадай" про переслідування української літератури в СССР була предметом доповіді д-р Олени Гікавої-Сацюк під час триденної конференції порівняльної літератури на тему: „Воля для мистецької творчости: право мистця віддзеркалювати дійсність", яка відбулася на Флоридському Стейтовому Університеті в днях 29-31 січня ц.р. 28 стейтів і тричі стільки університетів і коледжів були запрошені та взяли участь у цій успішній конференції.

Конференція комуністичних партій таки не відбудеться перед XXV з'їздом КПСС

Берлін. — Комісія для підготовки з'їзду комуністичних партій, яка відбула свої черговї наради минулого тижня в Східньому Берліні, була змушена, всупереч волі генерального секретаря ЦК КПСС Леоніда Брежнєва, відложити дальші дебати з огляду на нові суперечності серед поодиноких делеґацій. Найбільші труднощі виникли тоді, коли делеґати СССР домагалися, щоб в програму конференції була внесена точка, яка передбачає визнання Москви осередком світового комуністичного руху. Цьому категорично супротивлялись делеґати Юґославії, яких піддержували представники комуністичних партій Франції, Італії і Еспанії. В часі нарад все наново була порушувана справа совєтської інвазії на Чехо-Словаччину в 1968 р. і пов'язана з цим так звана „доктрина Брежнєва", яка забезпечує Совєтському Союзові право інтервенції в країнах східнього бльоку, якщо, на думку уряду СССР, „пролетарський інтернаціоналізм" буде десь загрожений. Для злагіднення цієї справи режим в Празі проголосив, що совєтська інтервенція в ЧСР „не була інтервенцією" в повному розумінні цього слова, а була тільки „актом міжнародної солідарности". Це однак не переконувало опозиційних делеґатів. Другою трудною справою була справа засуду червоного Китаю і розпочатий відносно недавно „монолог" західніх комуністичних партій з іншими, зокрема лівими, угрупуваннями, що в Москві називають „розтрясенням комунізму". Слідуючі наради цієї підготовчої комісії назначені на березень, отже вже по з'їзді КПСС, який Москва запланувала відбути в кінці лютого ц.р.

Александер Лунц одержав візу, говорить про антисемітизм в СССР

Москва. — Кореспондент „Ню Йорк Таймсу" Дейвід К. Шіплер інформує, що Александер Лунц і його дружина Людмила, росіянка з походження, одержали вже виїздні візи до Ізраїлю і розпочали підготову до виїзду на Захід. Хоч вони подружжя, все таки на справу виїзду у них поділений погляд і неоднаковий настрій. Проф. А. Лунц жидівського походження, дружина Людмила росіянка. „Це дуже важно бути у своїй країні, — заявив А. Лунц західнім кореспондентам, які відвідали його у невеличкому помешканні у Москві, — і тому я бажаю виїхати до Ізраїлю. Я відчуваю, що моя батьківщина є там, а не тут". Причиною виїзду Лунца були також загальні протижидівські настрої в СССР. „Якщо б я не був жидом, сказав Лунц, я, помимо багатьох інших застережень, не покидав би Совєтського Союзу. Погана система, яка існує в цій країні не була би достатньою причиною виїзду". Говорячи про антижидівські настрої А. Лунц відмітив, що „багато років тому були часи, що я навіть почав забувати про своє жидівське походження, але пізніше я був змушений пригадати собі це. Слово „жид", коли його хтось вимовляв в тролейбусі, було все сказане з притиском, у повільній вимові, щоб кожний звернув на це увагу. На саркастичні і злобні вислови робітників і селян я мало звертав увагу, але як я побачив, що антисемітизм поширений також серед інтелектуалістів, я відчував це дуже болючо". Людмила Лунц, яка по фаху є геологом, розказала кореспондентам про свої „чорні дні", які настали після того, коли А. Лунц вніс аплікацію на виїзд з СССР. „Нас звільнили з праці, — сказала Людмира Лунц, — мужа заарештували, а мене бодай 20-30 разів перехоплювали аґенти КҐБ на вулиці і затягали на поліційні станиці на допити".

Совєтська газета посередньо заперечує твердження Плюща

Москва. — Тижневик „Літєратурная Газєта" з 4-го лютого заперечує, що совєтські власті запроторюють дисидентів до закладів для умовохворих за їхні політичні переконання, натомість твердить, що до тих психіятричних закладів посилається тільки дійсно хворих осіб. Газета твердить, що багато із колишніх совєтських дисидентів, які тепер живуть на Заході, це психічні каліки. Впливова газета „Ню Йорк Таймс" із 5-го лютого інформує, що хоча совєтська газета не згадала про українського математика - дисидента Леоніда Плюща, який у вівторок, 3-го лютого, на пресовій конференції в Парижі описав страхіття у совєтських закладах для умовохворих і сказав, що в цих закладах перебуває велика кількість політичних в'язнів, то назвала одного визначного еміґрантського письменника „схізофреніком" і твердить, що Захід замовчує цей факт. Совєтська газета також твердить, що один мистець-дисидент і його жінка, які виїхали до Західньої Европи, в заміну за алькоголічні напитки продавали західнім кореспондентам „наклепницький матеріял на Совєтський Союз". Жінка цього мистця, згідно з „Літєратурною Газєтою", опісля поповнила самогубство, а сам мистець і їхня дочка находяться в паризькому закладі для умовохворих. „Ню Йорк Таймс" пише, що стаття в совєтській газеті написана в такий образливий спосіб, що на Заході за такі вислови згадані особи могли б позивати газету до судової відповідальности за наклепництво.

Понад 3.000 осіб загинуло від землетрусу в Ґватемалі

Ґватемаля. — Кореспонденти радіо і газет інформують, що понад 3,000 осіб загинули від тяжкого землетрусу, який навістив цю центрально - американську республіку в четвер, 5-го лютого ц.р. Віллям Салес, директор американської організації КАРЕ, стверджує, що в дійсності не можна подати ще точного числа жертв, яке напевно перевищить цифру 3,000, бо багато сіл і містечок ще й досі відтяті від світу.

Компартії СССР і сателітів заповідають боротьбу проти західніх впливів

Варшава. — Як інформує газета „Правда", орган ЦК КПСС у числі з 28-го січня ц. р., в польській столиці Варшаві відбувся у днях 26-30-го січня з'їзд секретарів ЦК Компартій Совєтського Союзу і держав так званої „соціялістичної співдружності", тобто сателітів і тих, які визнають за Мовквою право керівництва світовим комуністичним рухом у світі. Заступлені на з'їзді були: Болгарія, Мадярщина, Східня Німеччина, Куба, Монголія, Польща, Румунія, СССР, Чехо-Словаччина. Делеґацію Совєтського Союзу репрезентували Б. Н. Пономарьов і К. Ф. Катушев. „Учасники наради, — пише „Правда", — обмінялись думками про всі актуальні справи і заторкнули питання ідейно-політичної роботи з врахуванням сьогоднішнього етапу боротьби в нових обставинах". „Правда" вияснює про які саме обставини, етапи і методи боротьби йдеться. Газета пише: „Учасники зібрання вважають, що треба абсолютно припинити намагання імімперіялістів вмішуватись у внутрішні і зовнішні справи соціялістичних країн, повести боротьбу проти реакційної імперіялістичної іеології і пропаґанди, політики сили і диктату, колоніялізму і неоколоніялізму, антикомунізму, фашизму і расизму". При тому делеґати „висловили свою солідарність з боротьбою Народної Республіки Анґолі за свою свободу і незалежність".

Розпочинаючи боротьбу проти „впливів капіталістичних країн", „країни соціялістичної співдружності" заповіли рівночасно, що настирливо „популяризуватимуть" ідеї комунізму і соціялізму у всьому світі, інформуватимуть всіх про „колосальні досягнення країн соціялізму на відтинках науки, культури, економіки, підвищення життєвого стандарту трудівників, розвиток соціялістичної демократії, міжнародної діяльности" тощо.

128 СЕКРЕТАРІВ-ОРГАНІЗАТОРІВ УНС ЗАПОЧАТКУВАЛИ В СІЧНІ ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗМАГАННЯ

Організаційний Відділ УНС в попередніх числах „Свободи" інформував про проголошення нової організаційної кампанії за дальшу розбудову цієї найстаршої і найбільшої української установи в вільному світі в ювілейному році 200-річчя Американської Революції і 100-річчя українського поселення. Метою кампанії є придбати цього року 5,000 нових членів, забезпечених на загальну суму 10 мільйонів долярів. Рівночасно проголошено, що Екзекутивний Комітет з нагоди цієї кампанії признав 15 спеціяльних грошевих нагород на суму 3,400.00 долярів, з яких одна виносить одну тисячу долярів, а інші 500.00, 300.00, 200.00 та десять по 100.00 долярів. Нагороди можуть здобути ті секретарі й організатори, які кожного місяця в році приєднуватимуть бодай по одному членові.

До змагань за здобуття цих нагород стало в січні 128 осіб. Дальшим їхнім завданням є приєднувати кожного місяця бодай по одному членові.

Разом в січні приєднано 236 нових членів і це дає оправдану надію, що членська кампанія успішно розвиватиметься на протязі цілого року та завершиться повним успіхом з великою користю в першу чергу для новозабезпечиних, як і УНС та всієї нашої громади.

Раніше було проголошено, що по день 28 січня вже було 82 секретарів-організаторів з 134 аплікаціями, які

(Закінчення на стор. 3-ій)

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Кувати залізо...

Давнє наше прислів'я радить „кувати залізо, поки гаряче" Це можна б віднести і до справи нашої акції в обороні нехтованих окупантським режимом в Україні людських прав взагалі, а в обороні політв'язнів зокрема. Справу „розгарячив" — можна б сказати — до червоного Леонід Плющ своїм виступом та своїми твердженнями під час двогодинної міжнародної пресової конференції в Парижі минулого вівтірка. Ніхто бо в світі не може назвати його твердження про політичний терор та безправства і беззаконня в Україні „пропагандою". Вже перші коментарі на згаданий виступ Плюща в міжнародній пресі, включно з лівою і навіть комуністичною, приймають його твердження за факти без будь - яких застережень чи сумнівів. Найбільш переконливим фактом у цьому є таки сам Плющ. Він же славно - явно признається до свого марксизму, без будь - якого намагання будь - кому приподобатись говорить про свої власні переконання і без найменшої тіні будь - якої „задньої думки" говорить тільки про те, що сам бачив і пережив. Хто може в це сумніватися?

Це відкриває нові можливості та ще більше розпалює справу оборони людських прав також тому, що в цю оборону поступово включається — на свій лад — також той „третій світ", що в цій справі становить поважне ліве крило західнього суспільства, яке досі в найкращому випадку було невтральне, бо не бракувало і таких, які заступались та обороняли совєтські пропагандивні позиції.

Для правди і порядку треба ствердити, що можливість такого розвитку найперше не тільки збагнули, але в деяких випадках навіть ініціятивно підхопили активні в обороні людських прав особи з нашої молодшої ґенерації.

Очевидно, що тут можливі більше чи менше оправдані всілякі „за" і „проти". І як усі ми, на базі нашого історичного досвіду, могли б бути „проти", коли мова про принципи, то навряд чи можна б бути „проти" того, щоб до зусиль для розвалу рабовласницької совєтської імперії і системи приєднались усі люди в світі.

Саме в цьому відношенні тепер це залізо оборони людських прав найбільш гаряче. Очевидно, що наші можливості і спроможності на використання такої ситуації досить обмежені. Але також правда, що ми ще далеко не використали навіть тих обмежених можливостей. Добрий крок в цьому напрямі, щоб поставити справу оборони політв'язнів у Совєтському Союзі на найширший міжнародний форум, вчинив наш Комітет оборони совєтськох політв'язнів в Ню Йорку, влаштувавши спільний українсько-жидівський форум в справі оборони подружених совєтською недолею Чорновола і Пенсона, про що мова на іншому місці в цьому числі . Дальшого виміру набирає тепер справа оборони Валентина Мороза, про якого окремо згадав на пресовій конференції Леонід Плющ, разом з іншими своїми приятелями: росіянином Володимиром Буковським, тим — як відомо — справжнім російським „білим круком", який соромиться за свій нарід за те, що той поневолює Україну, жидом Симоном Глузманом і татарином Мустафою Джемілєвим.

Долучуються до цього започаткована вже на широку скалю оборона ув'язненого православного священика о. Василя Романюка, як і проголошений Секретаріятом нашого Світового Конґресу Вільних Українців цей Рік оборони релігії і Церков в СССР і заповіджена акція Проводів наших Церков у вільному світі в цій справі.

Отже, залізо розпалюється. Важливе тепер, щоб ми всі разом і кожний зокрема відповідно до своїх можливостей і спроможностей ці акції піддержали та масово в них включилися.

Оправдана критика

Промовляючи минулої середи у Лерамі, Вайомінґ, державний секретар Генрі Кіссінджер заявив, що внутрішні розбіжності в ЗСА становлять більшу загрозу для ведення успішної закордонної політики, ніж зовнішні вороги.

Хоча таке твердженя можна вважати зумисним перебільшенням, бо Кіссінджер старався здобути підтримку для закордонної політики уряду президента Джералда Форда, то все одно в заяві державного секретаря є багато правди.

Ефективна закордонна політика вимагає, щоб на міжнародному форумі ЗСА виступали як об'єднана одиниця. Але світ тепер все частіше бачить розбіжності між Білим Домом і Конґресом, наприклад, відносно ситуації в Анґолі. Це доводить до того, що провідники інших держав часом не знають, хто говорить в імені Америки, хоча згідно з Конституцією ЗСА, ведення закордонної політики має головним чином бути в руках Президента. Це не значить, що Президент має право самочинно вирішувати всі питання закордонної політики, бо Конституція встановляє, що Президент веде цю політику з порадою і згодою Конґресу. Крім того ціла американська урядова система побудована на принципі взаємних „перевірок і зрівноважень" трьома частинами уряду: виконавчою, законодавчою і судівничою. Однак, як вказав секретар Кіссінджер, Конґрес тепер старається перебрати в свої руки надмірну контролю над веденням закордонної політики, надуживаючи принцип „перевірок і зрівноважень" та порушуючи Конституцію. Конґрес бо не тільки старається збільшити свою загальну наглядну ролю над веденням закордонної політики, але, за словами Кіссінджера, „зв'язує руки" Президента і Державного департаменту у щоденних рішеннях у цій справі. Проголосуванням резолюції щодо припинення дальшої допомоги для антимарксистських фракцій в Анґолі законодавці не тільки утруднили старання Білого Дому не допустити до поширення впливів Совєтського Союзу на Африканському континенті, але також могли заохотити совєтських й інших комуністичних верховодів розпочинати аґресивні акції в інших частинах світу. Москва, Гавана, Ганой не прикладатимуть великої ваги перестoрогам президента Форда чи державного секретаря Кіссінджера, знаючи, що ці перестороги правдоподібно залишаться тільки перестoрогами, бо Конґрес, „попікшись" на В'єтнамі, противитиметься пропозиціям Білого Дому відносно негайної та гострої протидії на будь - які аґресивні затії комуністичних держав.

З таких та подібних міркувань критика Кіссінджера в бік Конґресу була цілком оправдана. Конґрес повинен встановляти закони і пильнувати, щоб вони були виконані. А оборона Республіки вже у старинних часах вважалася найвищим законом.

В. Левенець

ПЕРМАНЕНТНІ ТРУДНОЩІ

У другій половині грудня 1975 р. в Українській ССР відбувся цілий ряд так званих партійних конференцій (у Львівській, Хмельницькій, Івано - Франківській, Волинській, Тернопільській, Чернівецькій, Житомирській) областях, на яких визначені Компартією делеґати „обговорювали звітні доповіді обласних комітетів партії, проєкти ЦК КПСС до XXV з'їзду партії, „основні напрямки розвитку народного господарства СССР на 1976-1980 роки" тощо. Про одну таку конференцію у Львівській області, у якій взяв особисто участь перший секретар ЦК Компартії України Володимир Щербицький, широко розповідає газета „Радянська Україна" з 28-го грудня 1975 р., нарікаючи при тому, що „лише п'ять з дванадцяти районів області виконали завдання останньої п'ятирічки по показниках, а велика кількість господарств не справляється з плянами по виробництву зерна, молока, продажу державі цукрової сировини, повільно зростає врожайність картоплі, за що Львівську область піддавали критиці ще на XXIV з'їзді Компартії України".

Обговорюючи звітну доповідь першого секретаря обкому партії В. Ф. Добрика, делеґати, крім стандартних обіцянок про подвоєння і потроєння старань у праці і „надоєння від кожної корови по 7.000 літрів молока в завершальному році п'ятирічки", також згідно з інформацією газети, „всебічно аналізували організаторську та ідеологічну роботу, яка проводилась в області за звітний період". Обком партії, — говориться далі в інформації, — заслухавши виступів першого секретаря Радехівського райкому партії В. С. Бабійчука, заступника секретаря парторганізації, вчительки Стрийської середньої школи М. І. Прудкої та інших, стверджували, що Львівська область „ще не добилась повного виконання вимог ЦК КПСС, щоб наявними формами ідеологічної роботи дійти до кожної людини". Найбільше „попалося" районам Стрийщини і Сокільщини, де, на думку партійних наглядачів, „до виховної роботи ще слабо залучуються керівники - спеціялісти, недостатньо здійснюється політичне навчання комсомольців і молоді". При тому на конференції багато згадувалося про „зміцнення партійної дисципліни, підвищення відповідальности кожного комуніста і додержання ленінських норм у партійному житті".

Виголошуючи своє привітальне слово, яке газета надрукувала повністю побіч власного репортажу, В. В. Щербицький похвалив за „об'єктивну оцінку роботи партії" львівського служаку Добрика та накреслив широку панораму „здобутків", щоб опісля, заперечуючи самого себе, признатись до катастрофального спаду продукції в ряді галузей промисловости, яка „не впроваджує передового досвіду, повільно поліпшує якість товарів" тощо. Він згадував також про недоліки на інших відтинках, зокрема в сільському господарстві, про що вже була мова у виступах нижчих функціонарів.

Переходячи до політичних проблем, В. Щербицький найперше відмітив, що „наймогутнішим прискорювачем руху до комунізму є дружба і взаємодопомога братніх народів СССР". „У виховній роботі, — сказав Щербицький, — не зважаючи на розрядку, яка стала домінуючою рисою міжнародних відносин, наші клясові вороги, а також всілякі зрадники свого народу і справи соціялізму все більше підступно і витончено намагаються розхитати, підірвати устрої і в нашій, і в інших соціялістичних країнах". Він закликав „відданих членів партії" давати рішучу відсіч імперіялістичній пропаґанді „та проявам ворожої нам ідеології, ширше пропаґувати досягнення реального соціялізму і радянського способу життя". При тому Щербицький схвально висловився про тих, що діють „згідно з напрямними партії і поліпшують справу комуністичного виховання трудящих мас". При тому він доpаджував в ідейно - виховній роботі використовувати „славні сторінки історії — героїчне революційне минуле Львівщини, боротьбу трудящих за возз'єднання з Радянською Україною, проти німецько - фашистських загарбників, оунівських банд, за індустріялізацію і колективізацію". Не поминув Щербицький мовчанкою також Церков, закликаючи партійних наглядачів „поліпшити атеїстичну роботу, ширше впроваджувати нові радянські обряди". Львівську інтеліґенцію закликав Щербицький до наслідування „чудових традицій боротьби", що їх створили Галан, Тудор, Козланюк, Мельничук, „мистецтво яких пройняте високою партійністю і глибокою ідейністю". Стільки сказав нам Володимир Щербицький і інші партійні керівники Львівщини. Треба припускати, що подібна ситуація панує також і в інших областях України, бо інакше Київські ставленики Москви не висилали б тисячі пропаґандистів до обласних і районових центрів та сільських пунктів і не зчиняли б „відьомського танцю" довкола справи українського націоналізму та інших „ворогів народу".

До вичислених В. Щербицьким недоліків в совєтській системі можна зараховати також пожвавлені ферменти, а то і явний спротив працівників культури і т. зв. творчої інтеліґенції в Україні й інших республіках. На ці недоліки звертав особливу увагу таки сам генеральний секретар ЦК КПСС Леонід Брежнєв, виступаючи на ХУІІ з'їзді комсомолу. Він, між іншим, відмітив, що „Нашим творцям духовних скарбів чужі і неприйнятні будь-які намагання ідейних диверсантів відвести нашу літературу і мистецтво вбік від життя, відірвати від наших ідеалів... Наша творча інтеліґенція безкомпромісна і непримиренна в битві ідей... радянські митці завжди в наступі. Тільки вперед, тільки на лінію вогню!" Як відомо, не так воно насправді виглядає, як каже Брежнєв. Замість „на лінію вогню" СССР змушений висилати багатьох своїх культурних діячів і „творчу інтеліґенцію", зокрема інтеліґенцію з-поміж немосковських народів, до в'язниць, концтаборів і психіятричних заведень, а навіть поза кордони імперії, щоб уникнути повного розкладу цієї верстви населення, яка в минулому і тепер все ще є тим чинником, що формує незадоволення у всенаціональний спротив проти режиму.

Не краще мається справа на відтинку тяжкої і легкої індустрії, де запримічується цілий ряд недоліків і недомагань, про що зрештою згадували Щербицький й інші партійні керівники. Одним з головних браків є відсутність технологічних засобів, механізованих частин чи компютерів, які мали б прискорити процес виробництва. Для розв'язки цього питання було підписано в останньому часі цілий ряд торговельних договорів, в першу чергу з ЗСА, і фактично задля цього „процвітає" „дружня співпраця" між СССР і ЗСА, чи як її тепер почали називати — детант.

Цілком поганою можна вважати ситуацію в сільському господарстві, помимо великого закупу пшениці й інших культур в ЗСА та інших країнах Заходу, зокрема Австралії, в СССР все ще панує серйозна недостача харчових продуктів, до чого признається також совєтська преса і про що звітують закордонні кореспонденти.

А тому хвалитись дійсно нема чим. Наївно було б думати, що ці майже хронічні труднощі Компартії на економічному відтинку допоможуть розв'язати заведені стахановські норми праці, чи так звані „червоні суботи", бо виною в цьому не є людина й техніка, а таки сама комуністична система.

КИТАЙСЬКА КНИЖКА

(М. Р.) „Нейшенел Таймс", що появляється в Сіднеї (Австралія), помістив статтю свого пекінського кореспондента про те, який великий попит мають книжки в Китаї.Одна особа в Китаї купує річно дві з половиною книжки, а це дає таку загальну суму проданих книжок, що вона мусить викликати заздрість кожного видавця, бож населення Китаю 800 мільйонів душ! Згідно з повідомленням пресової аґенції Гсінгуа, за перших чотири місяці 1974 року було видано 2 і пів більйона книжок з 8,400 заголовками в різних частинах Китаю. Одначе в цій загальній сумі відсоток творчої літератури невеличкий.

„Пекін Рев'ю" недавно зазначив, що за останні три роки появилося більше ніж тридцять нових повістей. Одначе більше в и д а н ь ще с т а н о в л я т ь твори Маркса, Леніна, Сталіна, Енгельса й Мао з додатками поезій, літературної критики й статтями на політичні, економічні та світові справи. Китай створив найбільш ефективну техніку продажу книжок, яку будь-коли хто знав — політичну кампанію. Під час найгарячішої антиконфуцієвої кампанії книгарні аґенції Гсінгуа в усьому Китаї за один - одинокий місяць продали двісті мільйонів примірників книжечки, що критикувала Лін - Піяо й Конфуція. Про дітей теж не забули, видаючи т.зв. „комік-букс" і навіть книжки для кольорування, в яких дитина могла кольорувати контури малюнків про втечу Ліна на літаку і смерть у вогні під час катастрофи літака в 1971 році.

За останні місяці розвинулася найбільша в історії Китаю „літературна дискусія" — кампанія, яка закликала критикувати книжку „Річкові затони", Це 500-літній старий історичний роман про леґендарні подвиги ватажків селянських повстань у Китаї X - XII ст., за часів династії, північна Сун (960-1127). Тому що цю книжку тяжко було б критикувати, не прочитавши її, друкарні мали не абияку працю, випускаючи передрук того китайського популярного кля - сичного твору. Шкода, що автор, яким уважають Ші Най-аня, помер ще в XIV віці, а то мігби одержати велетенський гонорар!

Не так, як у попередній кампанії у справі диктатури пролетаріяту, яка вимагала точних студій творів Леніна, кампанія у справі „Річкові затони" є таки дуже приємна. Ця книжка — це дуже гарна й цікава серія оповідань про подвиги ватаги п'янствуючих кровожерних героїв - вигнанців. А всі герої після перевороту в Китаї мусять бути на сто відсотків добрі й поважні. Герої „Річкових затонів" звуться Блідолиций Тварюка або Тигр що Сміється чи Володар Гарних Вусів. Ніхто з них не знайшовся б у теперішній китайській літературі, де герої — це все робітники, селяни і солдати. Типова повість „Довга мандрівка", герой якої Чонґ Веі Гюа, який закінчив середню школу в Шанхаї, був загартований і вихований під час культурної революції. Чонґ, так каже фабула оповідання, йде за кличем прем'єра Мао, щоб молодь ішла на село для перевиховання селян -бідняків.

Дитячі книжки в Китаї є двоякого роду. Для малих дітей книжечки переважно з образками, вони чисто повчальні і намагаються вчити таких простих чеснот, як безкорисність, допомога, чистота і самособою зрозуміло — любов до Мао. Все біле й чорне. „Ми вчимо дітей, кого вони мають любити, а кого ненавидіти," це основне правило найранішої дитячої літератури. Та як тільки діти покидають дитячі притулки, то книжки для дітей є вже хвилюючі, в них мало нудьги і втоми, як це буває в літературі для дорослих. Улюбленою темою є хлопчина - герой, який бореться в рядах Червоної Армії під час війни проти Японії. (Цікаве, що дівчата - героїні трапляються дуже рідко). Лиходії допускаються звичайно таких учинків, на які здригалися б діти - читачі так званих Вестерн - книжок, як, напр., знущання над тваринами. Єдине бажання дитини - героя — це здобути зброю і стріляти вояків Японії. Це прагнення звичайно здійснюється при кінці книжки. Така тема все ще є в дитячій літературі, хоч протияпонська війна скінчилася вже давно, бо тому 30 років. Сучасна офіційна китайська напрямна є, що японських людей годі вважати винними в цьому, що діялося в Китаї, бо вони були невинні жертви японського мілітаризму. Та видно ніхто не сказав того авторам дитячих книжок, тому їхні японські людоїди є жорстокі й огидні „потвори", яких, як і слід, стрічає поганий кінець.

Міннесотський університет продовжує стипендії на етнічні студії

Ст. Пол, Мінн. — Центр Дослідів Історії Іміграції при Міннесотському університеті проголосив два роди стипендій на академічний рік 1976-1977 для заавансованих студентів і науковців, які спеціялізуються в історії американської іміграції та вивченні етнічних груп ЗСА.

Перший рід стипендій, в сумі 3.000 дол., призначений для докторантів і науковців, які вже закінчили вищі студії, спеціялізуючись в одній з двох вищезгаданих ділянок. Аплікації на ці стипендії мусять бути вислані до 1 травня 1976 року.

Другий рід стипендій призначений тільки для студентів Міннесотського університету, які працюють над докторатами і маґістерками в одній з двох намічених ділянок. Для одержання цих стипендій вимагається одної з мов східньої, центральної чи південної Европи або Близького Сходу. Аплікації на ці стипендії принимається до 15 лютого, 1976 р. Аплікації на обидва роди стипендій можна одержати, звертаючись до: Immigration History Research Center, 826 Berry Street, St. Paul, Minn. 55114.

З НАШИХ БУДНІВ

Сторіччя Жінки

Хто певною, а дехто хиткою стопою, вступили ми, дорогі друзі, в новий, ювілейний, 1976-ий рік, але ще далі живемо і дихаємо духом „старого", 1975-го року, згадуємо події, переживання, зустрічі, що в недавно минулому році нам найбільше вбилися в тямку. Так, для прикладу, згадується мені влаштований під кінець 1975-го року, в Літературно - Мистецькому Клюбі в Ню Йорку, Вечір на пошану Слуги Божого, Митрополита Андрея Шептицького, що відбувся тут з ініціятиви і старанням активного 64-го Відділу Союзу Українок Америки.

Після закінчення „Вечора" я поґратулював пані голові Відділу за успішну імпрезу і сказав:

— Гарно і по-Божому закінчуєте, Пані, Рік Української Жінки, — слава Богу, що він уже за нами...

На це пані голова відповіла холодним тоном:

— А ви, Панове, так дуже й передчасно не радійте, що він, цей Рік, закінчується. Так, Рік Жінки кінчиться, це правда, але в новому році зачнеться — Сторіччя Жінки!

Чи ти собі уявляєш, нещасний головічий роде, який „цурис" нас чекає напротязі грядущого сторіччя?.. Які наші вигляди, чи то пак, перспективи?.. Ми тут змагаємось з усіх сил та ламаємо копії за Патріярхат, а наше рідне жіноцтво підступно і потихеньку підготовляє нам повернення до матріярхальної системи! Треба ствердити, перші познаки цього жіночого насильства вже проявилися в 1975-му році, коли керівником Ресорту закордонних справ у новому складі Виконавчого Органу УНРади стала д-р Маруся Бек з Детройту. Іншими словами — Пані Маруся є тепер, так би мовити, нашим українським доктором Кіссінджером, і навіть не можна сказати „в спідниці", з того часу, як жіноцтво переорієнтувалося на штани, — вибачаючись на цьому слові.

В штанях, чи в спідниці, і чи це комусь подобається, чи ні, факт залишається фактом, що в руках двох визначних українок — д-р Марусі Бек і мґр Слави Стецько, чільної діячки АБН і УВФронту, опинився тепер широкий вахляр української закордонної політики в екзилі. І треба тільки молити Господа, щоб наші пані робили цю українську політику з кращим ефектом, ніж згаданий вгорі доктор Кіссінджер робить американську...

І к е р

Доповідь про українські різдвяні звичаї

Франкфорт, Кентакі — Тут, Жіноча Організація ц. року як і кожнорічно, під час Різдвяного сезону влаштовує концерти чи відчити. Цього року запрошено Оксану Мельничин з доповіддю про українські різдвяні звичаї. Про австрійські різдвяні звичаї доповідала Кристі Кайзер, а про німецькі — п-і Ричардс. Другого дня появилася стаття в „Стейт Джорнал" про ці доповіді зі світлиною 3-ох прелеґенток, зодягнених в народні ноші своїх країн. „Стейт Джорнал", згадуючи обширно про виступ Оксани Мельничин дав змогу ширшим колам американськких читачів познайомитись з українськими традиційно - багатими різдвянними звичаями.

Н. Н.

† Микола Понеділок

КАЗКА НЕДОСКАЗАНА МОЯ

(Із збірки „Зорепад", „Гомін України", Торонто 1969)

III

— Завтра його повалять і викорчують. Повз село, через той дуб шлях до міста стелитимуть, — і в старого знов затуманилися очі, аж так у їх кутиках ледве-ледве забриніли прозорі намистини. — А тому дубові ціни нема. А яка, Господи, в нього минувщина! Чи знаєте ви, хлопці, що під те дерево колись у давніх часах козак приходив співати? І виграватн? І співом-грою навіть найчерствіше серце розворушував та розголублював. Грав і на кобзі, і на сопілці, і на скрипці. Міг і на дудці.

— А на гармонії, діду, не вмів?

— Не терпів він гармонії.

— А на балабайці?

— Її також не зносив. Бридився нею. На гуслях він грав. Та так славно грав! Аби ви чули, як він умів грати! Як ударить по струнах, та як затягне нашої стародавньої, аж у нас із захвату лоби мокріли, а чуприни гороїжились. Співав, аж лиця в нього жаром паленіли. А як брав до рук сопілку — то так вона сумувала, що серце зі скорботи розривалося. І заводила, і схлипувала, і квилила, й голосила. А як, бувало, він із побратимами почаркується та розвеселиться — то на скрипці таку дрібушечку утне, що на ввесь вигін сміх так і розлягається. А він словами наддає снаги, а скрипка на всі сторони радість розносить, розплескує — і тоді хрищений люд нехотячи за боки брався і в огнистий танець пускався. І все село тоді з веселощів ходором ходило. А як він, хлоп'ята, на кобзі прославляв наше синє море! Як він словами і струнами виговорював!..

Я вже діда не бачив. Переді мною розгойдувався безмірний простір... Ось запінені хвилі підносяться вище й вище, заступаючи своїми розбурханими саванами сонце. А вітер сильнішає й сильнішає, і хвилі вже не колишуться, а вирують ,нетямляться, а море прямо несамовитіє, нуртує та клекоче. Ще трохи — і сшаленіла водяна веремія із ревом і гуркотом вирветься з берегів і кинеться на суходіл, і затопить світ цілий.

Та ось вітер ущухає і море сумирнішає: ще гнівається, але вже не піниться, не лютує. Ще і ще коливається, пручається — але чимдалі лагіднішає, вгамовується та вщипкло... І ось воно вже спокійне, пригоже, безневинне, вже мовби пустотливо хлюпається, пеститься і, як велетенське немовля, під неосяжним безхмарним небом — засинає...

— Діду, мені аж жарко, як ви оповідаєте!

— А ти, хлопче, коли таке чутливе серце маєш, рукавом утрися і прохолодися. А я докажу, який козак то був неоцінений. Співав він ненаслідовно, неповторно. І у молодецьких своїх грудях носив вогонь незгасний, любов велику...

— Любов, дідусю?

— Еге. Він залюбився — дуже-дуже. Так тепера, хлопці, рідко хто кохає. На такого коханя тепер тяжко натрапити.

Нарешті! Нарешті зайшла мова про те, що нам понад усе хотілося послухати. Ніхто з нас не шелехнеться. Очима ми просто поприлипали вже до діда, готові з його уст кожне слівце брати і повторювати, і запам'ятовувати... І тими слівцями впиватися... Закохався, бач, козак у дівчині... Ой, аж крижинки плечі проймають! Ой, як же ж кортить усе до кінця почути! Хоч від діда про кохання наслухаємось, бо старші парубки, як починають про це балачку, завжди нас проганяють з гурту.

— А красива вона була, дідусю?

— Гарна була без міри. І козак до неї припав усім серцем і душею.

І-і, тепер ми про все дізнаємось! А чи ж у наших серцях вміститься те незнане, але жадане, що до цього часу від нас приховувалось?

— Швидше розказуйте, діду, бо нам кортить про це всьому селу переповісти!

О-о, у наших головах пашіло, грало!.. У нас порозхмелювались груди. Подумати, як тільки той козак любив! Пристрасно любив. Він її — ой, ненечко! — нам такого зроду-віку ще не приходилось чувати — він її обожнював, мовою її впивався, до неї приголублювався та пригортався. Обдаровував її найкращими словами: вона і прехороша, і прерідна, і найпривабливіша з-поміж усіх, і найбільш чарівна. Ой-ой, хоч би не пропустити якогось слова! Отак він признавався. І присягався.

— А як, діду, як він присягався?

— Сильно. На смерть. Він казав: „І коли я умру, і мої кості з роками на порох перетліють — і тоді, кохана, у кожній тій частинці-порошинці моя любов до тебе немеркнучою зірницею жеврітиме-світитиме".

— І він оженився з нею?

— Ні. То, хлоп'ята, не дівчина була.

— А хто?

(Продовження буде)

Українка у вишивці...

Дуже вдалою імпрезою, 82-ий Відділ СУА в Ню Йорку закінчив свою культ. освітню діяльність, намічену на 1975 рік. Була це „виставка української народної вишивки" (збірка п. М. Стахів), яка відбулася 14-го грудня м. р. в домівці СУА, о год. 1-ій по пол.

Вже зі сивої давнини українська жінка проявля л а багатство своєї душі вишивкою, чи то вірючи, що вишитими знаками оберігає тіло своїх рідних від злих духів, чи то опісля, надаючи їй естетичне примінення, чим поширили її по всіх селищах України, що згодом перейшло і в міста.

Такий, єдиний у своєму роді показ української вишивки дала нам Мирослава Стахів, членка 92-го Відділу СУА у Мелвіллі, згадавши, що це вже восьма з ряду її виставка цього року. Пані Ярослава уроджена у Львові, а вміння вишивати і любов до вишивки перебрала від своєї тітки, тепер вже покійної Люби Луцької, відомої, славної „вишивкарки" в Торонто. Та його було їй мало. Вона поринає у систематичне шукання джерел, способи виконання стібів, в їхнє походження та в багатство кольорів, створюючи історію кожної вишивки. Тимсамим вносить вона поважний науковий вклад у скарбницю української народної творчости. Всі її експонати, різними стібами, у різному приміненні, на різних тканинах, — так бездоганно-чисто і педантично виконані, що милують око і наповнюють глядачів гордим почуттям, що ми — такі багаті, що все це є наше — українське.

Та головним науковим ключем до виставки є повчальні таблиці основних стібів, узорів та мережок, які рівночасно показують техніку виконання.

Тут бачимо такі зразки: полтавське настилування я, київська гладь, рушникові стіби, низ, накидування, морщинка, змережування, яворівка, вирізування, набирування, плоский верхній гафт з київських часів, також гафти у пастелевих кольорах на церковні ризи.

Та головну увагу глядача притягає унікальний твір мисткині „Вишивана мапа України" якою мисткиня виявила свою любов до рідної землі і її вишиваної орнаментики. Тут кожна область України позначена притаманною їй вишивкою в оригінальних барвах. Рухом палички по мапі мисткиня допомагає глядачам утривалити в пам'яті територіяльний розподіл нашої вишивки.

Між дуже цікавими експонатами прикладного, вишиваного мистецтва впадає в очі оправлений, під склом образок, де ланцюжком по рисунку, чорною вовною — виведений державний герб України, — тризуб у чорному, взір взятий з „Нашого Життя", та побіч нього блакитно-жовтий прапор України, виведений гладдю.

Це, не-українцям, пояснила мисткиня.

Програму відкрила голова 82-го Відділу Олена Гентіш, а почесна голова СУА Лідія Бурачинська виголосила доповідь про історію та значення вишивки. Між визначними гістьми була піонерка жіночого руху в Канаді Ганна Романчук - Ковальчук. Пояснення різних взорів подавала сама мисткиня, а її муж Денис Стахів заявив, у розмові, що вони пляпують включити цю виставку у всі можливі американські святкування 200-ліття Америки. Їхній досвід виявив, що „Вишивана мапа України" — збуджує особливе зацікавлення серед не-українців.

Ірина Крамарчук

128 СЕКРЕТАРІВ-ОРГАНІЗАТОРІВ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

змагаються за першенство. Сьогодня подаємо дальший список змагунів по 31 січня, яких разом є 128 з 236 аплікаціями. (В дужках подані числа відділів, за ними — кількість приєднаних нових членів):

Микола Хоманчук (5) — 3, Марія Кульчицька (8) — 1, Костянтин Хільченковський (10) — 1, Микола Москаль (16) — 1, Роман Куропась (20) — 3, Квітка Стецюк (25) — 1, Софія Оріх (33) — 1, Іван Пиндус (39) — 1, Микола Пришляк (45) — 1, Анна Гарас (47) — 1, Людмила Кичун (50) — 1, Адам Ціздин (55) — 1, Михайло Савків (57) — 1, Михайло Турко (63) — 1, Степан Гавриш (83) — 1, Роман Татарський (94) — 1, Василь Табачук (97) — 1, Тимко Бутрей (104) — 1, Володимир Рефт (120) — 1, Іван Голик (123) — 1, Ярослав Леськів (133) — 2, Іван Гуцайлюк (147) — 1, Павлина Шнайдер (148) — 1, Олександер Бережницький (149) — 2, Михайло Гаврилюк (162) — 2, Галина Гаврилюк (170) 1, Петро Щерба (173) — 4, Атанас Слюсарчук (174) — 1, Петро Залуга (183) — 3, Василь Колодій (191) — 1, Іван Пригода (200) — 1, Іван Жук (203) — 1, Василь Палідвор (204) — 1, Михайло Бобер (235) — 1, Анна Ремік (238) — 1, Іван Флис (267) — 1, Стефан Островський (270) — 1, Іван Чопко (271) — 3, Мелянія Мілянович (287) — 1, Петро Федик (292) — 1, Стефан Сидорович (299) — 1, Михайло Гентош (305) — 1,Дмитро Цюк (321) — 1, Василь Цюпа (325) — 1, Андронік Копистянський (327) — 2, Михайло Луців (339) — 1, Софія Оріховська (340) 3, Василь Оріховський (340) — 3, Степан Глоговський (346) — 1, Михайло Захарків (349) — 1, Дарія Оріховська (353) — 1, Василь Брездун (364) — 2, Юліян Баранюк (371) — 3, Василь Оріховський (371) — 2, Михайло Семків (379) — 1, Ірена Олійник (387) — 1, Яків Бурій (402) — 3, Іван Телюк (414) — 1, Богдан Зорич (432) — 2, Михайло Малинівський (437) — 3, Евстахія Мілянич (450) — 1, Ірена Фуґа (455) — 1, Тарас Шумилович (457) —1, Теодор Лялька (467) — 3, Андрій Іванюк (472) — 2, Микола Шпитко (489) — 2, Марія Юзик (492) — 1.

У місяці січні 128 Відділів приєднало 236 членів.

ВІДБУВСЯ СПІЛЬНИЙ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

їх свободи, їх звільнення, вони будуть знати і буде знати населення Совєтського Союзу. Представник „Амнесті Інтернешенел" поінформував, скільки під сучасну пору є політичних в'язнів у СССР, яких засуджено за їх переконання, національну, релігійну чи політичну приналежність, які не вчинили жадного злочину супроти держави. Підкреслив ефективність того роду праці, яким є сьогаднішній вечір в обороні політичних в'язнів.

Мистець Л. Гуцалюк коротко сказав про Бориса Пенсона та його мистецьку творчість і висловив надію, що прийде цей час і Пенсон буде тут, між нами.

До ведення офіційної частини програми вечора були визначені дві пані: Тобі Нюмен і Марія Проскуренко. Пані Нюмен відкрила програму вечора, привітала ініціяторів імпрези, промовців і гостей. Скрипкове сольо виконала Бетті Кароль у супроводі фортепіяну Еліонори Мюллер. Рабін Божниці „Бет-ел" Дж. К. Девідсон, як господар привітав зібраних, підкреслюючи, що власне Божниця є місце, де ми повинні піднести голос протесту в обороні невинно ув'язнених, в обороні прав людини. Це дуже важливо, що ми тут зійшлися. Факт, що ми не є самі, говорить багато. Ми повинні діяти постійно і разом.

Роман Купчинський спершу подав загальну сильветку Бориса Пенсона, відомого жидівського політичного в'язня, артиста маляра, і Вячеслава Чорновола, відомого українського журналіста й публіциста, які себе ніколи не знали й не бачили раніше, але доля звела їх не тільки разом, але й до спільної дії в обороні, не тільки жидів й українців, але всіх політичних в'язнів, без різниці на їх національну чи релігійну приналежність. Ось ця спільна мова дії дає запоруку на успіх. В дальшому Купчинський представив загальний дисидентський рух в Україні, підкреслюючи, як його чільні представники, як Караванський, Дзюба та інші, ставали в обороні жидів, брали участь у жидівських демонстраціях у Бабиному Яру, де Іван Дзюба, всупереч перепонам КГБ виголосив промову про трагедію жидівського народу.

Айнез Вайсмен у своєму виступі накреслила картину суду над одинадцятн обвинуваченими за вкрадення літака і спробу втекти до Ізраїлю. Подала в деталях ситуацію суду, на одним з підсудних був артист - маляр Борис Пенсон. Його засудили на 10 років. Вайсмен підкреслила, що згідно з найновішими інформаціями, Пенсона перенесено до іншого, покищо невідомого табору. Його матері відмовлено побачення. Сьогодні кличемо — свобода для всіх людей, звільнення для Пенсона і Чорновола.

Конгресмен Лестер Вулф підкреслив доцільність й потребу акції в обороні політичних в'язнів. Сьогодні я почув, — сказав Вулф, — що також і українців й інших невинно саджають до тюрми й засилають на заслання. Значить, питання свободи і людських прав стосується не тільки жидів, але й інших національностей. Сучасний детант між Америкою і СССР є однобічний, бо з нього користають большевики. Большевики на форумі ОН кричать про сіонізм, про свободу у всіх країнах, але у них самих населення тієї свободи не має. Якщо хтось думає, що в СССР прийдуть якісь зміни, той помиляється. Важає, щоби громада в обороні совєтських жидів і всіх політичних в'язнів дальше росла і росла. Згадав, що не раз має нагоду слухати, як росіяни приходять і говорять, які то погані китайці, а китайці кажуть, які то погані росіяни. Це добре, що вони приходять і говорять.

Павло Літвінов, відомий дисидент, якого большевики „видворили" з СССР. Його виступ складався з розповіді. Він весь час жив у Москві, був асистентом фізичного інституту. Нагадав А. Гінзбурга, який написав книжку в обороні Сінявського і Даніеля. Рідні, що мають когось на засланні, їм прислуговує право раз у рік їх відвідати. Він сказав, що йому вдалось одержати дозвіл їхати з дружиною Даніеля Лярисою на відвідини на заслання. Він розказав своє враження про цю подію у своєму житті, якої він, як підкреслював, ніколи не забуде. Довго чекали на побачення. Побачення тривало всього одну годину і то в присутності вартового. Можна було говорити тільки російською мовою. Дружина не могла йому нічого передати. Дозволено було дати тільки одне яблуко. Після цього їм довелось перебути там ніч. Не було де спати. Щойно вранці пішли до поїзду. В поїзді зустріли молоду жінку, біля 25 років, яка не говорила по-російськи. Вони нав'язали розмову. Як виявилось, (бо вона сказала), це була Раїса Мороз, дружина відомого українського історика Валентина Мороза. Вона розмовляла відверто. „Ми були здивовані, що вона нічого не боїться". — оповідав П. Літвінов. Це було, коли В. Мороз був перший раз арештований. Мороз тепер сидить у Володимирівській тюрмі. „Це вперше у моєму житті я зустрівся з українським питанням", — сказав Літвінов. Розказав другий епізод з татарами. Він також не був знайомий з татарською проблемою. Він знав у загальному, що їх називають „зрадниками" за коляборацію в Другу світову війну з німцями. До нього на квартиру, після відвідин на засланні свого чоловіка, зайшла татаринка, яка сказала, що її чоловіка засудили за зраду. Коли він мав зраджувати, як він є з сорокових років народження? Тепер, там більше і більше людей думає, що треба діяти спільно.

Промова Ремзі Кларка, колишнього державного прокурора ЗСА, була сперта на прикладах й фактах. Відчувалось, що це говорить інтелектуал. Спершу він дав загальні визначення про свободу і мир. Підкреслив теперішню ситуацію в СССР — брак свободи, елементарних прав людини і становище до цих питань ЗСА. На певні домагання в цих питаннях відповідають, що це, мовляв, не наша справа, це внутрішня справа СССР, це не є в наших силах щось зробити. Для цього промовець навів низку прикладів Лінкольна, Кеннеді й інших, доказуючи, що це є наша справа, себто справа ЗСА, його уряду, стати в обороні прав людини всюди де тільки вони є порушені. Для цього не потрібно мілітарної чи економічної конференції, але певного тиску. Америка може це зробити і це є справа всіх і до цього всі ми повинні змагати. Хто пропагує страх і ненависть, той буде жити в страху й ненависті. Тому треба робити протилежне до цього, бо це забезпечить свободу і мир в цілому світі.

Хоч вечір тривав довго, але учасники все уважно прослухали. Цікаво, що під час цілого вечора не було зайвих вигуків, киванням пальцем, не принимали резолюцій, але речевий підхід до справи, що і як дальше робити. Роздано присутнім заадресовані картки до амбасадора А. Добриніна, щоби писати в справі Пінсона і Чорновола та домагатись їх звільнення. Факт створення спільного Комітету для оборони й звільнення Б. Бенсона і В. Чорновола слід не тільки привітати, але піддержати й поширити. Вечір був під кожним оглядом добре приготований і пляново переведений.

Микола Галів

ЗВЕРНЕННЯ ГРОМАДСЬКОГО КОМІТЕТУ ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

В цьому 1976 році відбудуться урочисті відзначування 200-річчя ЗСА і 100-річчя українського поселення в Америці. Український Громадський Комітет у Філядельфії поробив усі можливі заходи для успішної української участи у тих святкуваннях. Заходи Українського Громадського Комітету одержати фонди з американських джерел увінчалися успіхом. Комітетові признано дотацію у висоті 30,000 долярів. Цю суму, однак, можна буде вповні використати тільки тоді, коли українська громада Філядельфії розпоряджатиме власним фондом у такій же висоті. До дня 31 грудня 1975 Фінансова Комісія УГК осягнула власний фонд на суму 10,150 долярів. Це становить одну третину потрібної суми. Тому Український Громадський Комітет (УГК) у Філядельфії і його Фінансова Комісія звертаються до всіх українських товариств і всіх громадян за більшою фінансовою піддержкою.

Український Громадський Комітет мусить знати якими фондами розпоряджає, найпізніше до кінця лютого 1976, для остаточного здійснення програми української участи у вище згаданих святкуваннях. Тому УГК в порозумінні з його Фінансовою Комісією визначив час посильної збірки фондів від 1 січня до кінця лютого 1976.

Український Громадський Комітет плянує осягнути суму збірки у висоті 20,000 долярів до кінця лютого 1976. Потрібні додаткові 10,000 долярів УКГ плянує здобути з приходів імпрез, датку Крайового Комітету, продажі жетонів, тощо.

УКГ закликає всіх громадян складати свої пожертви на руки уповноважених збірщиків, на конта Українського Громадського Комітету в українських кредитових підприємствах, або в домі УНС при 5004 Олд Йорк Ровд кожної п'ятниці від год. 6:00 до 8:00 вечора.

Український Громадський Комітет і Фінансова Комісія оцим повідомляють, що 1 серпня 1976, під час відкриття Мистецької виставки в Музеї Пенсильвенського Університету, відбудеться вручення мистецько-оформлених грамот усім жертводавцям, які вплатять на Фонд Української Участи суму 100.00 долярів або більше.

Всі жертводавці, які дотепер пожертвували меншу суму ніж 100.00 долярів можуть доповнити свій даток до суми 100.00 дол. до 30 червня 1976.

Президія і Фінансова Комісія УГК 200-річчя ЗСА і 100-річчя Українського Поселення

ФРАНЦУЗЬКА КОМПАРТІЯ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

компартії не представляє собою дійсної зміни в політиці, а є тільки тактичним маневром для здобуття більше голосів. Тепер компартія може розраховувати тільки на 20 відсотків голосів у крайових чи місцевих виборах. Один французький міністер, який сумнівається у щирості комуністів, сказав, що „компартія змінює свою маску, але не свою шкіру" і додав, що якщо б комуністи прийшли до влади, то „ця маска дуже скоро зникла б". Однак, Франсуа Міттеранд, провідник Соціялістичної партії, яка часто співпрацює з компартією, сказав, що комуністам було б дуже важко повернути історію назад, бо більшість французьких комуністів бажає лібералізації та демократизації їхньої партії та програми.

Коментатори вказують, що теперішній конґрес французької компартії вказує, що французькі комуністи зближаються у своїх поглядах до італійських комуністів. Ще минулого листопада компартії Італії та Франції оприлюднили спільну резолюцію, в якій заявили, що підтримують принцип багатопартійности, а відкидають однопартійну систему, яка існує в Совєтському Союзі.

У четвер, 5 лютого, кілька делеґатів на конґрес виступили із заявами, що „диктатура пролетаріяту" несприйнятлива для французів 1970-их років, бо нагадує собою недавні фашистські диктатури. Один делеґат сказав, що демократизація програми французької компартії наступила не під натиском публічної опінії, а представляє собою старання пристосувати програму до французької дійсности.

Конґрес проходить з участю 1,700 делеґатів, як рівнож присутні на ньому представники 88-ох інших компартій, включно з Андреєм Кириленком, членом совєтського Політбюро, але нема представника комуністичного Китаю. Заля, в якій проходить конґрес, прикрашена французькими синьо-біло-червоними прапорами, але на червоних частинах знаходяться серпи і молоти.

Між іншим, західні пресові аґенства в Москві інформують, що газета „Правда", офіціоз комуністичної партії СССР, повідомляючи про відкриття 22-го конґресу французької компартії, нічого не згадала про атаку Жоржа Марше на СССР, а також не згадала, що він наголошував незалежність своєї партії від Москви.

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшла у Вічність 5-го грудня 1975 року наша Найдорожча і Незабутня МАМА і БАБУНЯ

бл. п. ЄВДОКІЯ НІКІТІЧ

залишивши в наших серцях великий біль і смуток.

В хвилинах цього великого смутку, наші Рідні, Приятелі і Знайомі виявили нам стільки співчуття і щирости, що не в силі було висловити їм, особисто, належної подяки.

Тому, в першу чергу, складаємо нашу щиру подяку Всечесним отцям прот. А. СЕЛЕПИНІ, Голові Консисторії УПЦ в США та прот. І. ДАНИЛЕВИЧУ, настоятелю парафії св. ап. Петра і Павла в Мілвил, за відслуження Парастасу, похоронних відправ та за відпровадження тіла Покійної на місце Вічного Спочинку на Український Православний Цвинтар в С. Бавнд Брук.

Щира подяка ВП. Панові С. КОЗАРЧУКОВІ, дириґентові, та Хористам парафії св. ап. Петра і Павла, які взяли участь в усіх похоронних відправах в похоронному заведенні, в церкві та на цвинтарі.

Щира подяка всім Рідним, Приятелям і Знайомим, які так численно взяли участь в Панахиді, в похоронних відправах та прибули до С. Бавнд Бруку з різних місцевостей, щоб віддати Покійній свій останній поклін, а нам висловити Своє щире співчуття.

Вкінці, наша щира подяка всім Тим, що по бажанню Покійної, замість квітів на її могилу, зложили пожертви на будівельний фонд Української Православної Церкви св. ап. Петра і Павла в Мілвил, Н. Дж.

Нехай Всевишній благословить усіх Вас, а нашій Незабутній Мамі і Бабуні пошле щасливу Вічність.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Син — ВАСИЛЬ НІКІТІЧ з дружиною ВАЛЕНТИНОЮ
Донька — МАРІЯ САНКОВ з мужем ВАЛЕНТИНОМ
Донька — СОФІЯ СУЩИК з мужем ТЕОДОРОМ
Донька — ОЛЯ КРИВОЛАП з мужем ЮРІЄМ
Внуки: ГАЛИНА, МАРІЯ, ГАЛИНА, КЛЯРА, ЛІДІЯ, НАТАЛЯ, ЮРІЙ, АНДРІЙ, ПЕТРО

Ділимося сумною вісткою, що 7-го січня 1976 р. в Беттл Крік, Міш. відійшов у Вічність на 86-му році життя наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ, ШВАҐЕР і ВУЙКО

бл. п. адвокат

ІЛЛЯ САЛАМАХА

В глибокому смутку —

РОДИНА

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що 19-го січня 1976 року, у 65-му році життя відійшов ненадійно у Вічність

СТЕФАН ДРОЗД

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 24 січня 1976 р. в українській католицькій церкві у Маямі, Флорида, ПОХОВАНИЙ на Flagler Memorial Park Cemetery, Miami, Florida.

Замість квітів на могилу, учасники похорону зложили на народні цілі:
$456.00 на Визвольний Фонд
$342.00 на Енциклопедію Українознавства

Всім Учасникам похоронних відправ та Жертводавцям на народні цілі і Служби Божі складаємо щиру подяку.

В глибокому смутку:

син ЕВГЕН з родиною
Двох БРАТІВ і СЕСТРА в Україні
брати ОСИП і МИХАЙЛО з дружиною ОЛЬГОЮ в Маямі, Флорида

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

св. п.

о. ЛЕВА ЛІЩИНСЬКОГО

відправиться

СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ

в середу, 11-го лютого 1976 р.
в церкві св. І. Хрестителя

в СЕЯЛИМ, Масс.

Проситься про молитви —
АННА ЛІЩИНСЬКА — невістка

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

нашого Найдорожчого

МУЖА, БАТЬКА і ДІДУСЯ

бл. п. проф. ІВАНА

КОРАБ-КРИНИЦЬКОГО

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА

в церкві св. Юра в Ню Йорку
в п'ятницю, 13 лютого 1976 р.

о год. 8-ій ранку

Дружина СТЕФАНІЯ з РОДИНОЮ

В ТРЕТЮ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

нашої Найдорожчої і Незабутньої

МАМИ і БАБЦІ

бл. п. АНГЕЛИНИ КОСАНОВСЬКОЇ

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ БОГОСЛУЖБИ

ПОНЕДІЛОК, 9-го ЛЮТОГО 1976 — СЛУЖБА БОЖА, 9-та рано, НЮ БРОНСВІК, Н. Дж.; ВІВТОРОК, 10-го ЛЮТОГО 1976, СЛУЖБА БОЖА, 8:30 рано, в СВ. ЮРІЯ, НЮ ЙОРК; НЕДІЛЯ, 15-го ЛЮТОГО 1976, 3:00 по пол., ПАРАСТАС на цвинтарі в БАВНД БРУКУ; ЧЕТВЕР, 26-го ЛЮТОГО 1976, СЛУЖБА БОЖА, 11:00 год. рано, в ГАНТЕРІ, Н. Й.

Родину і Знайомих просимо в цей день згадати Покійну в своїх молитвах.

Доньки:
МАРІЯ ШЕПАРОВИЧ з чоловіком СТЕФАНОМ і сином ЮРІЄМ
ВІРА СТАРУХ з чоловіком ЛЬОНГИНОМ

„Чи скити були нашими предками?"

На цю тему у Чікаґо, 27-го грудня 1975 року, о год. 5-ій по полудні, в залі Народного Союзу, відбулася цікава доповідь.

Доповідь виголосив мґр Дражньовський з Вашінґтону. Щоб дати ясну і позитивну відповідь на поставлене в наголовку доповідь питання, прелеґент навів широкий діяпазон зібраного ним і простудійованого доказового історично-наукового і археологічного джерельного матеріялу про державу скитів, яка в давні часи існувала на географічних землях України.

При тому прелеґент навів чимало наукових праць многих науковців, археологів і дослідників, подаючи їхні імена та цитуючи їхні наукові твердження.

Доповідь доповняли висвітлені прелеґентом деякі картини з життя скитів та мали їхнього поселення.

Доповідь викликала серед численної (понад 80 осіб) і добірної публіки, велике заінтересування.

Після доповіді ставлено прелеґентові багато питань, а відтак розвинулася широка дискусія. Прелеґент давав усім ясні і переконливі відповіді і вияснення, оперуючи широким науково-джерельним матеріялом. Доповідь з дискусією тривала коло три години.

Чистий дохід з добровільних вступів у сумі 40 дол. призначено на Літературний Фонд ім. Івана Франка в Чікаґо.

Доповідь відбулася заходом Відділу Т-ва „Бойківщина" в Чікаґо.

В. А-ко

„Стара война" відходить...

22-го листопада 1975 р. у Лос Анджелесі, Каліфорнія, в українській секції цвинтаря „Форест Лоун" у Голивудських горах поховано при значній участи українського громадянства і ветеранів колишню сестру милосердя Армії УНР і вдову по полковникові 3-ої Залізної Стр. Дивізії тієї ж Армії сл. п. Зінаїду Деркач. Похорон, що його відслужив настоятель української православної парохії св. Андрія о. С. Голутяк, відбувся одночасово з перенесенням на цей цвинтар тлінних останків сл. п. полк. Михайла Деркача, що помер був р. 1963.

Поминки зорганізовані родичами покійників п-вом Пржебиславськими і Сестрицтвом Парохії були нагодою попрощати небіжчиків. Крім о. настоятеля, інж. Л. Романюк прощався від однодивізійників, земляків і ветеранів ОбВУА. Промовляли ще інж. Я. Артемовський, Я. Ємець, Г. Старовійт і голова парох. Ради П. Чумак.

Замість квітів на могилу, присутні склали пожертви на будову нової церкви св. Андрія, котрої сл. пам'яти Михайло був одним з фундаторів, а сл. п. Зінаїда парохіянкою.

Бл. п. полковник Михайло і дружина його Зінаїда перейшли Голготу боротьби Української Армії за волю України і зберігали її ідеали.

Л. Р.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСоюзу!

Жіноча образотворча виставка у Філядельфії

За ініціятивою і стараниям 98-го Відділу СУА у Філядельфії, відбулася виставка жіночої образотворчости у зв'язку з відзначуванням „Року Жінки".

Дня, 5-го грудня м. р. виставку відкрила мист. референтка Орися Гевко, яка тривала три дні.

До слова запрошено мґра Оксану Ґенґало, яка заторкнула багато, під сучасну пору, важливих справ. Між іншим вона апелювала до жінок, щоб вони використали всі можливі засоби, будучи у вільному світі, щоб хоча частинно облегчити терпіння жінок політв'язнів в Україні. Перелічивши імена всіх відомих жінок в'язнів українок, прелеґентка пояснила, чому вони караються в концтаборах. Особливу увагу вона звернула на долю Алли Горської, яка за велику любов до свого народу віддала життя. А ми ж живемо у вільному світі й вимоги до нас в порівнянні з жінками в Україні — мінімальні.

Після доповіді п-і О. Ґенґало, присутні мали нагоду оглядати виставку та придбати експонати відомих мисткинь: Дзвінки Барабах, Стефанії Бернадин, Оксани Ванчицької, Володимири Васічко, Лідії Візерканюк, Долорес Гайдучок, Слави Гнатів, Слави Геруляк, Ванди Завадовської - Рожок, Уляни Климовської, Катерини Кричевської, Іванни Ліщинської, Евгенії Лукавської Люби Мазар, Галини Новаківської, Богданни Палевич, Надії Сомко-Макаренко, Наталії Стефанів, Лесі Терлецької Ірини Феденишин, Уляни Шумської, Христини Юрків,, Ірени Юрчак, Окса-Яворської та Софії Люби.

Під час виставки був чинний буфет з печивом зорганізований членками Відділу.

Леся Ставнів-Дяченко

УКРАЇНЦІ! НАШИМ СТРЕМЛІННЯМ Є, ЩОБ КОЖЕН УКРАЇНЕЦЬ - УКРАЇНКА АМЕРИКИ И КАНАДИ СТАЛИ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ 200-РІЧЧЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ І 100-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ В АМЕРИЦІ.

ЧИ ВИ ВЖЕ НАЛЕЖИТЕ ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ???